

Fra: Christine Meldal [mailto:christine.meldal@gmail.com]

Sendt: 19. april 2023 12:06

Emne: EN OMMER FOR DANSEN

Til Folketingets kulturudvalg

Den 8. marts d.å. meddelte rektor for Den Danske Scenekunstscole at beslutningen om, at flytte danseuddannelsen til Holstebro resulterer i at man opsiges lejemålet af Gymnastik og Eksercér bygningen på Holmen fra udgangen af 2023. Udflytningen sker på trods af en samlet protest fra både hele dansemiljøet men også de studerende og undervisere fra danseuddannelserne. Havde man taget opgaven seriøst ville man have nedsat en arbejdsgruppe med international repræsentation til at gennemgå dansens fødekæde herhjemme med et internationalt og fremadrettet perspektiv.

Dette er et kæmpe tab for det danske dansemiljø. Ikke blot udflytningen af 30 pladser fra danseruddannelsen, men også tabet af en enestående bygning særligt indrettet til dans der har dannet ramme om uddannelsen af dansere, koreografer, danseformidlere og akkompagnatører til dans, foruden gæstespil, workshops mm. i 23 år.

HISTORIK

Bygningen på Holmen er resultatet af 37 års pionerarbejde for at skabe en uddannelse for moderne dans/samtidsdans i Danmark. Allerede i 1986 indsendte Foreningen Ny Dans det første forslag til Kulturministeriet; - dette var umiddelbart efter det første Dansens Hus blev etableret på Islands Brygge. I oktober 1990 nedsatte kulturministeriet en arbejdsgruppe, der lagde grundstenene til en forsøgsuddannelse og i 1992 - 1995 kunne man starte en forsøgsordning på tre år i lejede lokaler i det daværende Dansens Hus i kælderen i Hørsholmsgade på Nørrebro.

Forsøgsperioden var vellykket og Kulturministeriet besluttede at etablere uddannelsen permanent, der blev udvidet fra at være tre år til fire år. Fra slutningen af 1990erne opererede man med indtag hvert 2. år, således at der var to årgange samtidigt.

For at sikre uddannelsen, som dengang hed "Skolen for Moderne Dans", ordentlige rammer, erhvervede Kulturministeriet "Gymnastik og Eksercérbygningen" på Holmen fra Forsvarets Bygningstjeneste. Kulturministeriet bekostede ombygningen som dengang beløb sig til 8 millioner - svarende til knapt 11 millioner idag.

Ministeriets rationale med at rykke Skolen for Moderne Dans til Holmen i 2000 og fusionere den med den daværende Statens Teaterskole tæt på de andre kunstneriske uddannelser, var at skabe en synergi og samarbejde med de andre studerende indenfor film, arkitektur, musik og teater.

Selve bygningen er fra 1891. Den er fredet og blev oprindeligt brugt af flådens folk til at dyrke gymnastik og legemsøvelser i. Arbejdet med ombygningen blev forestået af arkitekt Erik Brandt Dam i samarbejde med kulturministeriet, Skolen for Moderne Dans, Statens Teaterskole og Forsvarets Bygningstjeneste. Resultatet blev et enestående smukt hus med fine arkitektoniske kvaliteter; en transparens som forbinder de indre rum med hinanden og det indre med det ydre og omkringliggende rum. Nok et af de smukkeste huse for dans i Europa.

Ombygningen indebar en opdeling af bygningens store sal til to studier med nye specielt byggede gulve på hhv. 352m². og 288m². samt særligt klima-anlæg ift. fysisk udfoldelse. Hertil en gennemrenovering af resten af bygningen til brug for yderligere et studie, kontorer, køkken, teori-rum, fysioterapi, omklædning, bade- og toilet-faciliteter mm.

Senere er der tilkommet et fuldrigget loftsgrid, idet et af studierne kan omdannes til scenerum der kan konverteres fra et hvidt til et helt sort rum. Hertil hører publikumsopbygning samt afvikler-tårn. På øverste etage har skolen senere udvidet et studie som bl.a. indebar en "loft til kip" renovation. Med kontorer og undervisningsfaciliteter er huset på ca. 2000m².

Med andre ord har Kulturministeriet gennem 34 år investeret rigtig mange penge i både uddannelsen og dens bygning.

Så vælger man i 2022 fra politisk hold med et snuptag at flytte de fleste af danseuddannelsens pladser til Holstebro i Vestjylland, som en del af at "skabe bedre balance mellem by og land" på trods af at det faglige grundlag for beslutningen ikke er blevet tilgodeset.

PRÆMIS

Den moderne dans, samtidsdansen, er en kunstform der oprindeligt udspringer af et opgør med den klassiske ballet. Først og fremmest gennem instrumenteringen af de traditioner og koreografiske udtryk, den selv udvikler. Det er denne konstante undersøgelse, der retfærdiggør begrebet "moderne" el. "samtid" og sikrer kunstformens dynamik.

Hver ny generation uddannes i at udtrykke tidens strømninger gennem den kunstform de har valgt - nemlig dansen. Ved at uddanne studerende med værktøjer og indblik i den koreografiske kunstform får de en kvalificeret bevidsthed og kundskaber til at udvikle og udfordre det koreografiske sprog og krydse grænser mellem kunstneriske og stilistiske discipliner.

Danseuddannelserne har gennem årene formået at uddanne mange dansere og koreografer. Mange er nu med til at tegne en stor del af det professionelle nationale og også internationale miljø både som koreografer, dansere og formidlere af dans til børn og unge. Yderligere er en del også med til at tegne interesseorganisationerne for dans. Uddannelserne har skabt et internationalt renommé og formået at tiltrække nogle af de ypperste pædagogiske og koreografiske kræfter til dels at undervise, coache og skabe værker til de studerende.

DET USYNLIGE

Hvad der ikke følger med til Holstebro er:

- det er tvivlsomt om den nuværende faste lærerstab og den kunstneriske og pædagogiske ledelse følger med, flere bor i fast Sverige og andre har familie i Kbh.
- det vides ikke om der f.eks. findes kvalificerede akkompagnatører i Holstebro til at dække uddannelsens behov
- en adgang til et tværfagligt samarbejds miljø mellem de kunstneriske uddannelser
- nærhed til et stort og professionelt danse- og kunst miljø
- umiddelbar mulighed for at tiltrække de bedste internationale gæstelærere
- mulighed for at optage de bedste aspiranter, nationale såvel som nordiske og internationale
- mulighed for de studerende til at opbygge et netværk til det professionelle miljø i Øresundsregionen
- skrædder sal

- lyd- og lysteknikere
 - produktionsleder
 - scenetekniske assistenter m. speciale i dans
 - et fuldrigget teater
- adgang til et bibliotek, der ikke blot indeholder fagspecifik litteratur men også en stor samling af relateret materiale om arkitektur, teater og kunst.

På nuværende tidspunkt er der ikke fundet en uddannelsesleder til de nye studerende og man regner først med at et nybyggeri, som også skal rumme uddannelser fra Det Jyske Musikkonservatorium, kan stå færdigt i 2025. Men mon ikke der kommer til at gå længere tid? Først skal der findes en byggegrund; finansieringen skal på plads og så følger udbud, budget mv.

Det bliver en turbulent tid for de nye studerende og spørgsmålet er også om man i disse rammer og med en placering i Holstebro vil formå at tiltrække de mest talentfulde aspiranter og de bedste undervisere.

Mange danse-aspiranter søger flere uddannelser i Europa, idet optagelseskriterierne til disse uddannelser er som at komme igennem et nåleøje; ofte får de talentfulde tilbudt pladser i andre lande udover Danmark, og mon ikke det endelige valg så falder på en metropol med et stort kulturbedbud og en kvalitetsikret uddannelse fremfor Holstebro?

Spørgsmålet er om danseruddannelsen på sigt formår at beholde sin EU akkreditering i forhold til udflytningen?

DET RESTERENDE

Tilbage på Holmen findes der 4 - 7 kandidater i "Dans & Participation" (tidligere danseformidleruddannelsen)

Samt 4 - 6 kandidater i koreografi. Hvilke lokaler de skal arbejde i er uvist, men såvidt vides er teateruddannelserne og efter- og videreuddannelsen i bygningerne på Per Knutzons vej i forvejen i bekneb for lokaler og de lokaler, der måtte være til rådighed, har ikke affjedrede gulve og tilstrækkelig loftshøjde til dans.

Hvilke dansere, de koreograf studerende kan arbejde med fremover, er også et spørgsmål man må stille.

KONSEKVENSER

Der er tale om en meget alvorlig kvalitetsforringelse af alle danseruddannelserne. Tabet er sammenhængskraft økonomisk, pædagogisk og kunstnerisk.

Tab af viden og erfaring samt mindst 37 års arbejde med at opbygge en uddannelse på internationalt niveau, og sidst men ikke mindst, tabet af en historisk bygning som den perfekte ramme for uddannelserne.

Nu bliver danseuddannelserne savet over i to dele; de nye studerende henvises til Knudsens Teatersal i Holstebro på 150m², som de bl.a skal dele med en lokal festival, der skal bruge rummet x antal dage om året.

I samrådet d. 29. juni 2022 med folketingets kulturudvalg og daværende kulturminister Ane Halsboe-Jørgensen siger ministeren helt entydigt om den politiske aftale:

"Der udflyttes 30 af ialt 160 uddannelsespladser fra DDSS i Kbh. med hovedvægt på danseruddannelserne, det kan dog muligvis være hensigtsmæssigt aht. til de faglige samarbejdsmuligheder med musikuddannelserne og opbygningen af et samlet studiemiljø i Holstebro, at en del af pladserne kan tages fra andre af DDSS 's uddannelser i Kbh., således at det fortsat kan være muligt at tage en danseuddannelse i Kbh:"

endvidere:

"Kulturministeriet har siden indgåelsen af aftalen haft en god og tæt dialog med de berørte uddannelsesinstitutioner både for at sikre, at der er et medejerskab og en fælles forståelse for beslutning og proces. Status for Holstebro er, at der arbejdes med forskellige mulige lokaler for de udflyttede uddannelsespladser og Kulturministeriet er i dialog med kommunen. Kulturministeriet forventer at bygningsstyrelsen vil have en færdig plan i efteråret 22."() "På nuværende tidspunkt er det under afklaring på DDSS om det vil være muligt at bevare en del af danseuddannelsen på Holmen men det vil ikke have indflydelse på udflytningen de samlede antal pladser"

Det fremgår tydeligt af samrådet, at ministeren ikke har haft branchen med på råd, bortset fra en enkel kultursalon, men – siger ministeren - "at man har haft en god og tæt dialog med skolerne/uddannelserne".

Hvad der er foregået i forhandlingerne mlm. Kulturministeriet og ledelsen på Den Danske Scenekunst Skole kan man kun gisne om. Skolen var oprindeligt bedt om at finde 30 studiepladser af i alt 160 med vægt på dansen. Hvem udstyrede kulturministeren med det specifikke krav om, at det netop var med hovedvægt på dans? Er det en ledelsesmæssig prioritering på DDSS? Man kunne også have forestillet sig udflytning af et hold bestående af 4 skuespillere, 2 lys- og lydteknikere, 1 produktionsstuderende, 1 producentstuderende, 1 scenograf og 1 instruktør, et antal dansere, 2 koreografer og 2 danseformidler-studerende. For hermed at skabe et levedygtigt tværfagligt kunstnerisk miljø også i Holstebro. Dette burde åbne for at gentænke fordelingen af studerende til Holstebro i forhold til den eksisterende bygningsmasse på Holmen.

Holstebro bryster sig af sin danseprofil og kan være stolt af at rumme dans fra de yngste aspiranter fra Den Kgl. Ballet, et talentakademi og et smalt repertoire-kompagni med otte dansere. Men kan på trods af alle gode intentioner slet ikke tilbyde den samme dynamik og helt nødvendige kontakt for de studerende til det professionelle miljø som i en storby.

Denne bevægelse med at skabe "balance mellem land og by" og flytte 30 studiepladser fra danseuddannelserne kan meget vel blive begyndelsen på slutningen af mindst 37 års pionérarbejde og bringer i overført forstand dansen tilbage til kælderen i Hørsholmsgade. Og for de tilbageblevne studiepladsers vedkommende på Statens Scenekunsts skole på Holmen til en kosteskabstilværelse blandt teateruddannelserne og efter- og videreuddannelsen.

Endelig vil der udover den oprindelige store ombygning af gymnastik og excerserbygningen med senere tillemplinger, blive tale om anseelige investeringer i ombygninger på Per Knutzonsvej for at kunne huse resterne af danseuddannelsen. Hertil betyder en nyopførelsen af fysiske faciliteter specielt indrettet til dans og musik (ekstra omkostningsfyldt pgr.a. særlige bygningsmæssige krav) - et knapt så kønt billede i CO2 regnskabet.

Christine Meldal, koreograf

1989 -91 medlem af styregruppen der arbejdede med indstilling om oprettelse af ny uddannelse for dans i Danmark

1992 -95 ministerudpeget medlem af bestyrelsen for forsøgsuddannelsen

1995 -2012 lærer og uddannelsesleder på danseuddannelsen. Grundlægger af koreograf-uddannelsen, der blev permanentgjort i 2005.

2005-2006 konstitueret skoleleder

<https://politiken.dk/kultur/art9273222/Udflytning-rammer-historisk-dansebygning-i-K%C3%B8benhavn>

Støtteerklæring fra Brancherådet for Scenedans

Fra: Lone Nyhuus [mailto:mail@lonenyhuus.com]

Sendt: 23. april 2023 10:24

Emne: Vedrørende udflytningen af Danseuddannelsen til Holstebro

Brancherådet for Scenedans vil hermed støtte op om Christine Meldals henvendelse af 19. april til Folketingets Kulturudvalg.

Brancherådet har tidligere rettet henvendelse til kulturudvalget om denne sag

<https://mitfolketing.dk/Udvalg/89758/vis/Bilag/993396>

I vores henvendelse af [28. maj 2022](#) understreger vi, at den opnåede akkreditering og infrastrukturen hverken kan vedligeholdes eller styrkes, hvis uddannelsen som helhed flyttes til Holstebro.

Blandt andet på baggrund af denne henvendelse kom der udvalgsspørgsmål fra hhv Zenia Stampe og Jan E. Jørgensen. Ministeren kom også med et svar

<https://www.ft.dk/samling/20211/almdel/kuu/spm/318/svar/1895633/2598013.pdf>

I al væsentlighed mener vi ikke, at sagen har ændret sig betydeligt, ligesom vi mener, at Christine Meldals grundige gennemgang af sagen i store træk tilbageviser Kulturministerens tidligere fremsatte argumenter.

på vegne af bestyrelsen for Brancherådet for Scenedans

Helle Bach

Ljuba Castot

Mette Overgaard

Lone Nyhuus

Janne Weidinger Kristensen

Esther Wrobel (suppleant)

Lone Nyhuus